

Etický kódex Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Preambula

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne (ďalej len „TnUAD“) poskytuje študijné a pracovné podmienky všetkým svojim študentom, pedagógom, vedeckým pracovníkom a ostatným zamestnancom v súlade s ich zaradením, bez ohľadu na ich národnosť, rasu, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie, či kultúrne odlišnosti. TnUAD rovnako dbá na dodržiavanie všeobecne známych a rešpektovaných morálnych a etických princípov integrity vo vede, výskume a vzdelávaní založené na dobrých mravoch a súčasne zachováva princípy akademickej slobody. Etický kódex TnUAD (ďalej len „kódex“) formuluje základné princípy etického správania a konania pri práci a štúdiu na TnUAD a vzťahuje sa na všetkých zamestnancov a študentov TnUAD. Kódex vyjadruje záujem zamestnancov a študentov TnUAD podporovať humánne hodnoty a vytvárať dôstojné akademické prostredie a riadiť sa etickými hodnotami a požiadavkami, ktoré z tohto kódexu vyplývajú.

Článok 1

Akademické slobody a akademické práva

1. TnUAD zaručuje tieto akademické slobody a akademické práva:
 - a. slobodu vedeckého bádania a výskumu,
 - b. slobodu výberu predmetu, metód a postupov vo vedecko-výskumnej činnosti,
 - c. slobodu zverejňovania výsledkov vedeckého bádania a výskumu,
 - d. slobodu výučby najmä z hľadiska otvorenosti voči rôznym vedeckým názorom, vedeckým a výskumným metódam,
 - e. právo na slobodné vyjadrovanie a zverejňovanie svojich názorov
(ďalej spolu len „akademické slobody“).
2. Využívanie akademických slobôd musí byť v súlade so zásadami demokracie, humanity a s právnym poriadkom Slovenskej republiky.
3. Zamestnanci a študenti TnUAD vyznávajú tieto hodnoty:
 - a. autonómnosť, morálnu a vedeckú nezávislosť od politiky a rešpektovanie akademických slobôd,
 - b. neoddeliteľnosť vzdelávacej činnosti od vedy a výskumu,
 - c. kritické myslenie,
 - d. odmietanie neznášanlivosti a podporu dialógu,
 - e. tradície a hodnoty demokracie a európskeho humanizmu,
 - f. podporu interakcie medzi kultúrami,
 - g. rovnosť príležitostí.

Článok 2

Všeobecné zásady

Člen akademickej obce TnUAD i zamestnanec TnUAD:

- 1. Zachováva pri svojej práci a štúdiu vysoký štandard dodržiavania mravných princípov a etických zásad.*
- 2. Ctí, rešpektuje a dodržiava všeobecne záväzné právne predpisy a vnútorné predpisy TnUAD.*
- 3. Nesie právnu, profesionálnu a morálnu zodpovednosť za svoje konanie.*
- 4. Neobhajuje a nekryje neetické správanie, a to ani v prípade, ak by bolo zdôvodňované účelovou prospešnosťou, poslušnosťou či lojalitou.*
- 5. Nepodieľa sa na akademickom podvode, t. j. nevyhotovuje, nepropaguje, neponúka, nezabezpečuje alebo nesprostredkuje priamo alebo nepriamo vyhotovenie záverečnej, rigoróznej alebo habilitačnej práce alebo jej časti pre iného.*
- 6. Prejavuje úctu voči každému človeku a rešpektuje základné ľudské práva a slobody.*
- 7. Netoleruje žiadne fyzické a psychické násilie, aktívne vystupuje proti zneužívaniu, ponižovaniu alebo šikanovaniu jednotlivcov alebo skupiny, odmieta diskrimináciu v akejkoľvek podobe.*
- 8. Zachováva svoju osobnú morálnu bezúhonnosť, prejavuje pravdivosť vo svojich myšlienkach, slovách a skutkoch bez úmyslu uvádzať druhých ľudí do omylu.*
- 9. Obhajuje slobodu myslenia, bádania, vyjadrovania, výmenu názorov a informácií a ctí rôznorodosť názorov vnútri akademickej obce. Považuje pedagogickú, vedeckú, umeleckú a všeobecne tvorivú prácu za integrálny príspevok k rozvoju ľudského poznania a kultúry a obhajuje ju proti nespravodlivému spochybňovaniu alebo zneužívaniu. Zachováva si kritickosť voči výsledkom svojej práce, získaným poznatkom a záverom, nebráni sa diskusiám a načúva vecným argumentom. Objektívne a kriticky, ale s rešpektom a ohľaduplnosťou pristupuje k práci ostatných členov akademickej obce i zamestnancov TnUAD.*
- 10. Trvalo rozvíja svoje schopnosti, rozširuje a prehľbuje svoje vedomosti a zručnosti ako v oblasti svojho profesijného zamerania, tak vo všeobecnej pedagogickej práci alebo štúdiu.*
- 11. Správa sa čestne a zdvorilo ku všetkým osobám na akademickej pôde, rešpektuje ich názory a svojím konaním ich neruší ani neobmedzuje pri výkone práce a činnosti na TnUAD. Na akademickej pôde, počas praxe, študijných pobytoch a pri ďalších profesijných a študijných aktivitách mimo priestorov TnUAD svoje správanie podriaďuje pravidlám spoločenského styku.*
- 12. Bez súhlasu dotknutej osoby neobstaráva záznam jej osobného prejavu nahrávaním či fotografovaním, taký záznam nešíri, ani neumožňuje tretím osobám jeho šírenie.*
- 13. Dodržiava regulárnosť a objektivitu všetkých foriem overovania študijných vedomostí. Neodovzdáva, ani v akejkoľvek inej podobe nešíri bez výslovného súhlasu autora študijné materiály, vrátane skúšobných testov, skúškových otázok ani žiadnych iných neverejných materiálov slúžiacich k preverovaniu študijných vedomostí.*

14. *Odmieťa prejavy plagiátorstva a neetických vedeckých praktík.*
15. *Podporuje antikorupčné správanie, nežiada a neprijíma od iných osôb materiálne ani iné výhody v súvislosti s výkonom svojej práce, odmieťa dary od študenta, jeho rodičov či iných osôb, odmieťa intervencie v prospech študenta.*
16. *Ohľaduplne a v súlade so svojím poslaním využíva zariadenie školy a podľa svojich možností ich chráni pred zneužitím či poškodením. Pri práci s výpočtovou technikou nepoužíva nelegálny softvér a dodržiava pravidlá pre prácu v univerzitnej počítačovej sieti.*
17. *Dbá na upevňovanie vážnosti a dobrého mena TnUAD a svojou činnosťou aj správaním sa snaží k nemu prispievať. Je lojálny k univerzite, ctí a rešpektuje jej meno, históriu, tradície, hodnoty. Je si vedomý, že svojím vystupovaním reprezentuje TnUAD navonok.*
18. *O svojich mimopracovných aktivitách, ktoré môžu spôsobiť konflikt záujmov vopred informuje zamestnávateľa.*

Článok 3

Etické zásady vo vzdelávacej a vedecko-výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti

1. *Zamestnanec TnUAD (v závislosti od svojho pracovného zaradenia):*
 - a. *Jedná so študentami vždy na základe korektného, náročného, ale citlivého hodnotenia ich schopností, vedomostí, usilovnosti a ostatných osobnostných charakteristík. Komunikuje s nimi otvoreným a korektným, kolegiálnym spôsobom, neuchyľuje sa k ich podceňovaniu, ponížovaniu ani akémukoľvek znevažovaniu.*
 - b. *Správa sa k študentom vždy spravodlivo, nevyžaduje od nich činnosti, ktoré patria k jeho vlastným povinnostiam, neprívlasťňuje si nijako ich prácu a nimi dosiahnuté výsledky. Neumožňuje študentom získavať neoprávnené výhody pri štúdiu a pri potvrdení výsledkov vzdelávania, pri klasifikácii si počína nestranné a objektívne.*
 - c. *Snaží sa pedagogicky pôsobiť nielen kvalitnou výučbou, ale aj osobným príkladom, dodržiava stanovené pravidlá výučby.*
 - d. *Podporuje osobný rast študentov, napomáha k rozvoju ich samostatného a kritického myslenia s cieľom vychovať ucelenú osobnosť tak z odborného, ako aj etického hľadiska.*
 - e. *Podporuje vedecký rast študentov a zabezpečuje ich prístup ku všetkým relevantným informáciám.*
 - f. *Z prípadných zlyhaní a neetického správania alebo konania študentov vyvodzuje primerané dôsledky.*
 - g. *Zameriava svoj výskum a ďalšie tvorivé aktivity na rozširovanie hraníc ľudského poznania, rozvoj vzdelanosti a hmotných aj nehmotných hodnôt. Vždy dbá na to, aby týmito aktivitami neboli ohrození ľudia alebo ich sloboda a mravnosť, a spoločenský poriadok.*
 - h. *Je si vedomý svojou zodpovednosťou za objektivitu, spoľahlivosť a presnosť svojho bádania a rešpektuje medze používaných metód. Neduplikuje výskum uskutočnený inde, ak to nie je potrebné na overenie, doplnenie alebo porovnanie výsledkov.*
 - i. *Pri zverejňovaní svojich poznatkov a výsledkov dbá na ich úplnosť, overiteľnosť a objektívnu interpretáciu. Po zverejnení výsledkov uchováva primárne dáta a dokumentáciu po dobu obvyklú v príslušnom odbore, ak tomu nebránia iné legitímne záväzky alebo predpisy. Ak identifikuje vo svojich publikáciách omyl, podnikne všetky potrebné kroky na jeho nápravu a nesnaží sa ho tajiť alebo zastierať.*

- j. Aktívne pracuje na popularizácii vedy a výskumu, považuje za samozrejmé sprístupniť výsledky svojej výskumnej činnosti na úrovni a za podmienok obvyklých pre vedný odbor, v ktorom pôsobí.*
- k. Ako autor alebo spoluautor výsledkov sa prezentuje iba vtedy, ak ich sám dosiahol alebo k nim prispel významným tvorivým spôsobom, dôsledne sa vyhýba akejkoľvek formy plagiatu. V publikáciách objektívne uznáva prínos ostatných, pri citovaní vždy uvádza zreteľný a presný odkaz na príslušný zdroj. Cituje aj podstatné práce, ktoré nie sú v súlade s jeho výsledkami a názormi.*
- l. Pripravuje posudky, recenzie alebo iné hodnotenia osobne, nezávisle a pozorne, nepodlieha vonkajším tlakom a dodržiava podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia pokyny zadávateľa a vlastný úsudok založený na vlastných odborných znalostiach, vytvára predpoklady pre objektívny priebeh recenzného konania.*
- m. Rešpektuje a chráni duševné vlastníctvo autorov posudzovaných rukopisov, návrhov projektov alebo správ, umeleckých diel, nepoužíva údaje obsiahnuté v hodnotených podkladoch na iný účel ako na vypracovanie príslušného posudku a neposkytne ich tretej osobe. Nepredlžuje zámerne dobu hodnotenia za účelom dosiahnutia vlastných výhod alebo výhod pre tretie osoby.*
- n. Nepublikuje eticky pochybným spôsobom a nevyužíva eticky pochybné publikačné platformy.*
- o. Zodpovedá za svoj výskum v plnom rozsahu, a to najmä za jeho kvalitu a hodnovernosť, zodpovedá za výber primeraných pracovných postupov a metód.*
- p. Odmieťa vypracovávať vedecké, odborné alebo umelecké stanoviská, ak by ich závery mohli byť ovplyvnené jeho osobným záujmom, alebo na túto skutočnosť jasne upozorní, vystríha sa akýchkoľvek vedomých konfliktov záujmov.*
- q. Uplatňuje korektné a legálne postupy pri získavaní externých grantov a internej finančnej podpory v plánovaní vzdelávacích, vedeckovýskumných a umeleckých projektov.*
- r. Neuplatňuje postoj falošnej kolegiality spočívajúci v tolerovaní prípadov porušovania všeobecných etických princípov a pravidiel tohto Etického kódexu TnUAD, iných vnútorných predpisov TnUAD a všeobecne záväzných právnych predpisov.*
- s. Podporuje spoluprácu s domácimi i zahraničnými vzdelávacími, vedeckými a umeleckými inštitúciami so zámerom permanentného intelektuálneho rozvoja všetkých študentov a zamestnancov TnUAD.*
- t. Neposkytuje výsledky vzdelávacej, vedecko-výskumnej a umeleckej činnosti získané na akademickej pôde TnUAD tretím osobám za cieľom získania osobného prospechu alebo znevýhodnenia TnUAD.*
- u. Dbá na účelné a efektívne využívanie poskytnutých finančných i materiálnych prostriedkov.*

2. Študent TnUAD:

- a. Má právo na vlastný názor, ktorý neobmedzuje dôstojnosť a humanitu, právo na úctu, rešpekt a korektný dialóg zo strany zamestnancov TnUAD, ako aj zo strany ostatných členov študentskej obce.*
- b. Zachováva slušnosť, úctu a rešpekt k názorom zamestnancov TnUAD a ostatným členom študentskej obce.*
- c. Aktívne vystupuje proti všetkým prejavom extrémizmu, rasizmu, diskriminácie, náboženskej intolerancie, sociálnej neznášanlivosti, znevažovaniu sexuálnej orientácie, odmieta všetko, čo môže urážať ľudskú dôstojnosť.*
- d. Je zodpovedný za svoje konanie na akademickej pôde i na verejnosti, za svoje študijné výsledky, za správanie voči zamestnancom TnUAD, za vzťah k majetku TnUAD.*
- e. Koná na verejnosti reprezentatívne, neznevažuje dobré meno zamestnancov TnUAD a členov študentskej obce, nespráva sa v rozpore s dobrými mravmi.*

- f. Podporuje študentskú integritu, vystupuje proti neetickým praktikám.
- g. K zvyšovaniu a prehĺbovaniu svojich znalostí navštevuje zapísané vzdelávacie aktivity, na prednášky, semináre i cvičenia dochádza včas a neodchádza predčasne. Počas výučby svojim správaním nebráni jej riadnemu priebehu, dbá na pokyny vyučujúcich.
- h. Pri tímovej študijnej práci je kooperatívny a zároveň rešpektuje a poctivo vyznačí obsahový a metodický prínos kolegov ku konečnému výsledku.
- i. Ako seminárne a kvalifikačné práce predkladá vždy iba vlastné, pôvodné práce, ktoré sú výsledkom osobného štúdia a nepoužíva jednu a tú istú prácu pre viac ako jednu študijnú povinnosť.
- j. Nedopúšťa sa neetického alebo podvodného konania, ktorým sa myslí najmä:
 - plagiátorstvo (použitie práce a myšlienok iných ľudí bez uvedenia riadneho odkazu na pôvodný zdroj, čím sa porušujú práva pôvodného autora alebo autorov na výsledky ich tvorivej duševnej činnosti),
 - falšovanie dát a ďalších údajov a uvádzanie nepravdivých informácií (falzifikácia študijných dokumentov, falšovanie, pozmeňovanie či uvádzanie nekompletných údajov, účelová dezinterpretácie informácií, vedomé užívanie chybných informácií, metód, postupov a záverov),
 - fabrikácia (vytváranie vymyslených výsledkov a ich zaznamenávanie tak, ako keby boli skutočné),
 - podvody pri overovaní vedomostí a zručností (nepovolené používanie poznámok a ďalších pomôcok, komunikácia s ostatnými, nepovolené využívanie odpovedí ostatných, zastupovanie niekoho iného alebo zastúpenie niekým iným, nedodržanie inštrukcií vyučujúceho).
- k. Vyvaruje sa podplácaniu alebo pokusu o podplácanie vyučujúcich, manipulácii a falšovaniu informácií s cieľom získania výhod.
- l. Šíri nové vedecké poznatky a sám ich vyžaduje.
- m. Študent v priestoroch univerzity dodržiava zásady spoločenského správania a hygieny. Vyučovania sa zúčastňuje v čistom, primeranom oblečení, ktoré nepôsobí vyzývavo a rušivo na vyučujúcich a na spolužiakov. Na skúšku prichádza v primeranom spoločenskom oblečení. Na športových aktivitách, praktických cvičeniach a praxi rešpektuje pri obliekaní požiadavky vyučujúcich.
- n. Nesnaží sa získavať neoprávnené výhody pri štúdiu.

Článok 4

Porušenie Etického kódexu

1. Prerokovanie prípadov porušenia tohto kódexu je v kompetencii Etickej komisie TnUAD, ktorá koná na základe podnetu študenta alebo zamestnanca TnUAD, z vlastnej iniciatívy alebo z podnetu inej osoby.
2. Pôsobnosť Etickej komisie TnUAD vrátane prijímania, posudzovania, prerokovania podnetov porušenia Etického kódexu TnUAD upravuje Štatút Etickej komisie TnUAD.
3. Stanoviská Etickej komisie pre prípady porušenia Etického kódexu TnUAD môžu byť posúdené ako porušenie vnútorných predpisov TnUAD, prípadne ako neplnenie požiadaviek pre riadny výkon práce alebo štúdia. S takýmto posúdením môže byť spojené uplatnenie príslušných dôsledkov v akademickej, pracovnoprávnej, trestnoprávnej alebo disciplinárnej rovine.

Článok 5
Záverečné ustanovenia

1. *Tento Etický kódex TnUAD nadobúda platnosť dňom schválenia Akademickým senátom TnUAD dňa 18.05.2022 a účinnosť dňom 19.05.2022.*
2. *Dňom účinnosti tohto Etického kódexu sa ruší doteraz platný Etický kódex TnUAD s účinnosťou od 25.02.2021.*

doc. Ing. Jozef Habánik, PhD.
rektor TnUAD

RNDr. Vladimír Meluš, PhD., MPH
predseda AS TnUAD